

AMA BIRJIÑA ARANZAZU-KOARI!

Consolatrix afflictorum.

Composicion premiada con UNA MEDALLA DE ACERO GRABADA AL DAMASQUINO CON ORO Y PLATA, en el certámen literario-artístico celebrado con motivo de la Coronacion de Ntra. Sra. de Aranzazu.

Ekaitz gogorra igarotzean
 Datorren aize gozoak,
 Sortitz guztiyan zabaltzen ditu
 Atsegiñ mirarizkoak:
 Piztutzen ditu, intzez bustirik,
 Lore zimeldutakoak;
 Era kantatzen jartzen sasiyan
 Chori bildurti gaiñoak.

Gau illunaren ondorendikan
 Datorren egun-sentiya,
 Argiz ta lorez apaindurikan
 Bere kopeta churiya,
 ¡Bai dala benaz zelaiyen eta
 Mendiyan edergarriya!
 ¡Bai datorrela doaiz betea,
 Dena jarririk alaiya!

Ekaitz-ondoko aize gozoa
 Baño chit gozoagoa,
 Egun sentiya doai denakin
 Baño pozgarriyagoa,
 Mendi onetan agertu ziñan
 Birjiñ Aranzazukoa,
 Izandu zedin Aloña-aldea
 Beti zorionekoa.

¡Zér egun triste samiñak ziran
 Euskaldunentzat orduan!
 Gerra gogorra gizon guztiyak
 ¡Ai! zerabilten buruan;
 Gorroto charra biotzean, ta
 Ezpat zorrotza eskuan:
 Zirudien ¡ai! maitetasuna
 Ill zala beren barruan.

Triste zegoen Euskal-erriya:
 Anai odolez bustirik
 Ikusten ziran mendi guztiyak,
 Iturri denak gorririk:
 Guchitan emen ikusi izan da
 Ekaitz bat gogorragorik,
 Guchitan gaurik Euskal-erriyan
 Ura zan beziñ illunik.

Lur legortuak udan eskatzen
 Duen bezela euriya,
 Euskaldun-lurra eskatzen zuen
 Pake chit maitagarriya:
 Eskatzen zuen gau illun artan
 Eguzkiyaren argiya,
 Urraturikan aldendu zedin
 Odei beltz izugarriya.

Zu izan ziñan ¡Zu! pakearen
 Ekarle bedeinkatua:
 Zu, gau illuna mendetu zuen
 Argi dizdizarizkua:
 Zu, Euskaldunen Ama biguna,
 Beren laguntza osua,
 Berak zituzten naigabe denak
 Atsegiñ biurtakua.

Nola zimeltzen doan lore bat
 Alchatutzen dan ederrik,
 Egun-sentiyan eroritzen dan
 Intz pozgarriyak bustirik:
 Ala jaiki zan Euskal-erriya
 Atsegiñ-gozoz beterik,
 Zu ikustean bere lurrean
 Naigabe denak azturik.

Gorrotocharrak bukatu ziran
 Nagusitu zan pakea;
 Zeruko doai aingeruzkoa,
 Onarentzako gordea:
 Bazter denetan pozaren pozez
 Kantuz zegola jendea:
 «Bedeinkatua izan dedilla
 Aranzako Ama maitean.

Baso-tarteko baserri baten
 Bizi zan nekazariyak,
 Mendi-gañean ardiyak zaitzen
 Beti zebillen artzaiyak,
 Eskutarmadun jauregi goya
 Zuen echejaun aundiya,
 Denak kantatzen zuten gogotik:
 «¡Maitatzen gaitu Mariyak!»

Gero ¡zēñ ez da Euskal-lurrean
 Etorri zure oñera,
 Bere naigabe lazgarriyetan
 Laguntza gurteskatzera!
 ¡Nor ez da etorri, Birjiñ eztiya,
 Aloña-mendi gañera,
 Zure mesede miragarriyak
 Gogotik otsanditzera!

Itsua dator argiturikan.
 Ariñik zana elbarri,
 Mingaña oso askaturikan
 Mutua pozez kantari:
 Denak diote esker ematen
 Aranzazuko Amari,
 Ikusirikan alde denetan
 Ainbat eta ainbat mirari.

Orrera dator Inazio bat
 Loyolatikan umillik,
 Mundu-ondasun galkor ustelak
 Mundutarrentzat utzirik:
 Sua dariyon bere biyotza
 Zure amorez beterik,
 Alde denetan Fede Santua
 Zabaldu nayez urturik.

Orrera dator Zumarraga bat
 Zure aranza maitera,
 Bere biyotza Zureganako
 Maitetasunez sutzera:
 Sugar orrekin goratutzeko
 Choriandraren antzera,
 Lurra utzirik, Zeru-alderonz
 Argiya billatutzera.

Okendo batek dabillenean
 Itsas-jazarran gogorrik,
 Garaipenaren esperantza du
 Zuregan jartzen bakarrik:
 Erakutsirik ala garbiro
 Ez dala biotz aundirik,
 Non da Zerutik biotz ortara
 Jechitzen ez dan indarrik.

Guztiyentzat da Birjiñ eztiya
 Ama chit maite maitea,
 Naigabedunen gozagarriya,
 Zerueta atea;
 Egun-sentiko izar ederra
 Manchen izpirik gabea,
 Iturri garbi osasuntsua,
 Lore guztiyen lorea.

Garro-tartean ezkutaturik
 Dagon intz-tanto garbiya,
 Eguzkiyari begiraturik
 Jartzen da dizdizariya:
 Ala guk, ere, begiratzean
 Zéñ ederra dan Mariya,
 Sentiko degu jan! biotzean
 Argitasun bat biziya.

Goazen guztiyok Berarengana;
 Auzpez gaitezen lurrean;
 Eskeñ zayogun izate dena
 Jarririk bere aurrean;
 Eskatu gero gorde gaitzala
 Bizi geraden artean,
 Chorikumea amak bezela,
 Ongi bere mantupean.

Mantupe artan dago guretzat
 Zorionaren kabiya;
 Mundu ontako gora beretan
 Portu atsegiñgarriya;
 Animarikan odeitsuena
 Dizdizten duen argiya;
 Lurrean iñoiz izaten ez dan
 Poz eziñ esangarriya.

¡Ama maitea! Mundu-aranzak
 Gaituztenean zulutzen,
 Dituztenean odol-jariyo
 Gure biyotzak ipintzen,
 Zure aranza bedekatuak
 Gorde gaitzala ¡bai! arren,
 Zu biyotzetik maiteaz beti
 Bizi eta ill gaitezen.

KARMELO ECHEGARAY-KOAK.

